

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 130

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 19 februarie 2019

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 691 din 8 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91 ² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	2–5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 82 din 26 noiembrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	6–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 691

din 8 noiembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, excepție ridicată de Ștefan Felician Volin, Botiș Alin Gabriel, Ciurte Darius Florin, Bartiș Dan Radu, Pop Cristian Ioan, Ciure Ioan, Moldova Dan și Ciobăncan Mircea Cristian în Dosarul nr. 126/84/2015 al Tribunalului Sălaj — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.867D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită menținerea jurisprudenței instanței de contencios constituțional în materie și respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 153 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 25 iunie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea penală din 17 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 126/84/2015, **Tribunalul Sălaj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale**, excepție invocată de Ștefan Felician Volin, Botiș Alin Gabriel, Ciurte Darius Florin, Bartiș Dan Radu, Pop Cristian Ioan, Ciure Ioan, Moldova Dan și Ciobăncan Mircea Cristian, cu ocazia soluționării unei cauze penale.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin că sintagma „persoane chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări” este neconstituțională. Spre deosebire de dispozițiile art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală, care definesc sfera persoanelor „chemate să dea

concurs tehnic la interceptări și înregistrări”, dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 nu definesc această sintagmă, ceea ce contravine principiului clarității și previzibilității legilor. Autorii excepției susțin că cele reținute de instanța de contencios constituțional în Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968. Susțin, de asemenea, că lipsa de claritate a acestei sintagme a determinat organele judiciare să interpreteze dispozițiile criticate în sensul că prin „concurs tehnic la interceptări și înregistrări” s-ar înțelege însăși activitatea de efectuare a acestor interceptări și înregistrări, instanțele, prin încheierile de autorizare a acestor procedee probatorii desemnând Serviciul Român de Informații (S.R.I.) sau, după caz, Direcția Generală de Informații și Protecție Internă (D.G.I.P.I.) să le efectueze. Acest fapt a determinat și crearea unei confuzii între efectuarea unui procedeu probatoriu, adică a modalității legale de obținere a unui mijloc de probă, și o activitate de sprijinire tehnică a realizării procedurii probatorii, de concurs tehnic.

6. În continuare, făcând referire la Adresa din data de 25 martie 2016, emisă de Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj, apreciază că instanțele, în absența definirii noțiunii de concurs tehnic, au interpretat că punerea în executare a interceptării și înregistrării comunicațiilor telefonice ar fi sinonimă cu acordarea de concurs tehnic dat de către alte persoane. De asemenea invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la prevederile art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, concretizată, de exemplu, în Hotărârea din 24 aprilie 1990, pronunțată în Cauza *Huvig împotriva Franței*, Hotărârea din 25 martie 1998, pronunțată în Cauza *Kopp împotriva Elveției*, și Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*.

7. Autorii susțin că nereglementarea unui cadru legislativ clar, precis și previzibil al modului în care se realizează interceptarea și înregistrarea comunicațiilor telefonice conduce la încălcarea „dreptului la viață familială și intimă” și a dreptului la secretul corespondenței, în speță la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968. În continuare, referitor la neconstituționalitatea acestor dispoziții, face referire la modalitatea de desfășurare a procedurii în camera preliminară și la cererile formulate de inculpați în fața instanței judecătorești.

8. În ceea ce privește dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 susțin că acestea sunt neconstituționale, deoarece nu prevăd modalitatea concretă în care cauza se va rejudeca după desființarea hotărârii de către instanța de apel, în situația în care au fost desființate toate actele de cercetare judecătorească, iar în cauză nu s-a derulat procedura de cameră preliminară, rămânând astfel nesoluționate cererile și excepțiile vizând nelegalitatea actelor de urmărire penală și a probelor administrate/obținute în faza de urmărire penală în

acea cauză. Dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 nu prevăd, în concret, dacă dosarul cauzei se trimite la judecătorul de cameră preliminară sau dacă cererile și excepțiile vor putea fi soluționate de judecătorul fondului, lipsind astfel părțile, respectiv inculpații care au invocat cereri și excepții, fără nicio cale procesuală de soluționare a acestora, neprevăzând niciun remediu procesual în acest sens. Autorii excepției apreciază că din coroborarea dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (2), art. 7 și art. 14 din Legea nr. 255/2013 și cele ale art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală se ajunge la imposibilitatea legală de a se soluționa cererile și excepțiile ce vizează nulitatea relativă a actelor de urmărire penală, ceea ce lipsește inculpații de un remediu efectiv, contrar celor prevăzute de art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată, se încalcă și art. 21 și art. 24 din Legea fundamentală. În final, autorii excepției arată că încălcarea art. 1 alin. (4), art. 61 alin. (1) și art. 124 alin. (3) din Constituție rezultă din împrejurarea că judecătorii sesizați cu astfel de cereri și excepții sunt nevoiți să își depășească rolul constituțional și să se substituie legiuitorului, într-o manieră care excedează interpretării normelor juridice.

9. **Tribunalul Sălaj — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 este neîntemeiată. În acest sens face referire la Decizia nr. 1.556 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 18 decembrie 2009. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, instanța judecătorească apreciază că aceste dispoziții reprezintă norme tranzitorii ce vizează procedura de rejudecare a cauzei. Împrejurarea că aplicarea acestui text a generat interpretări diferite din partea instanțelor judecătorești nu este de natură să atragă neconstituționalitatea sa, ci, eventual, poate da naștere la sesizarea completului competent din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unui recurs în interesul legii.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul**, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, arată că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat în repetate rânduri statuând că dispozițiile din materia interceptărilor și înregistrărilor audio sau video prevăd suficiente garanții, prin reglementarea în detaliu a justificării emiterii autorizației, a condițiilor și a modalităților de efectuare a înregistrărilor, a instituirii unor limite cu privire la durata măsurii, a consemnării și certificării autenticității convorbirilor înregistrate, a redării integrale a acestora, a definirii persoanelor care sunt supuse interceptării. În continuare invocă Decizia nr. 1.556 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 18 decembrie 2009.

12. În ceea ce privește dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, Guvernul arată că acestea reprezintă dispoziții tranzitorii care vizează procedura de rejudecare a cauzei, fiind redactate clar, fără echivoc. Faptul că această normă a generat interpretări diferite din partea instanțelor judecătorești nu înseamnă că este de natură a aduce atingere art. 1 alin. (4) și alin. (5), art. 20, art. 21, art. 24, art. 61 și art. 124 din Constituție.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și cele ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale. Legea nr. 255/2013 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968: „*Procurorul procedează personal la interceptările și înregistrările prevăzute în art. 91¹ sau poate dispune ca acestea să fie efectuate de organul de cercetare penală. Persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări sunt obligate să păstreze secretul operațiunii efectuate, încălcarea acestei obligații fiind pedepsită potrivit Codului penal.*”

— Art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013: „*Rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată ori de către instanța competentă, dispusă după intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, se desfășoară conform legii noi.*”

16. Autorii excepției susțin că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor, ale art. 1 alin. (5) cu privire la principiul legalității, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, ale art. 26 alin. (1) referitor la viața intimă, familială și privată, ale art. 28 privind secretul corespondenței, ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 61 alin. (1) cu privire la rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării și ale art. 124 alin. (3) privind independența judecătorilor și supunerea lor numai legii.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, Curtea constată că s-a pronunțat asupra constituționalității acestor dispoziții, dintr-o perspectivă identică, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate prin Decizia nr. 734 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 23 aprilie 2018, Decizia nr. 779 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 439 din data de 24 mai 2018, Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, și Decizia nr. 348 din 17 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 22 aprilie 2009.

18. Cu acele prilejuri, Curtea a reținut că sintagma „alte organe specializate ale statului” din dispozițiile art. 142 alin. (1) din noul Cod de procedură penală nu vizează persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la executarea măsurilor de

supraveghere, în Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 Curtea fundamentându-și soluția din perspectiva persoanelor care pun în executare mandatul de supraveghere tehnică, iar nu din perspectiva persoanelor care asigură suportul tehnic pentru realizarea activității de supraveghere tehnică.

19. Curtea a constatat, referitor la suportul tehnic pentru realizarea respectivei activități de supraveghere, că, sub imperiul vechiului Cod de procedură penală — ca, de altfel, și sub cel al noului cod —, acesta era asigurat de persoane fără atribuții de cercetare penală, în limitele competențelor lor, motiv pentru care dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 impuneau persoanelor chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate, încălcarea acestei obligații fiind pedepsită penal, așa cum prevede și noul Cod de procedură penală în cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (3).

20. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate, ca, de altfel, întreaga secțiune din vechiul Cod de procedură penală referitoare la interceptările și înregistrările audio sau video, prevăd suficiente garanții, prin reglementarea în detaliu a justificării emiterii autorizației, a condițiilor și a modalităților de efectuare a înregistrărilor, a instituirii unor limite cu privire la durata măsurii, a consemnării și certificării autenticității convorbirilor înregistrate, a redării integrale a acestora, a definirii persoanelor care sunt supuse interceptării, iar eventuala nerespectare a acestor reglementări nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare, ce excedează competenței Curții Constituționale, întrucât, potrivit alin. (3) al art. 2 din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]*”.

21. Curtea a mai reținut, cu privire la vechea reglementare, că, potrivit dispozițiilor art. 91⁶ alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, mijloacele de probă referitoare la interceptările și înregistrările audio sau video pot fi supuse expertizei tehnice la cererea procurorului, a părților interesate sau, din oficiu, de către instanță, judecătorul având datoria să examineze valabilitatea acestora sub toate aspectele legalității și temeiniciei autorizării și efectuării înregistrărilor. În continuare, Curtea Constituțională a menționat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 6 mai 2003, pronunțată în *Cauza Coban (Astm Babuscum) împotriva Spaniei*, în care reclamantul invoca nulitatea înregistrărilor convorbirilor sale telefonice, întrucât nu îndeplineau condițiile de legalitate și proporționalitate. După ce a reamintit faptul că admisibilitatea probelor este o problemă ce ține de reglementările naționale și că revine jurisdicțiilor naționale sarcina să aprecieze elementele care le sunt prezentate, Curtea de la Strasbourg a stabilit că respectiva condamnare penală a intervenit în urma unei proceduri contradictorii, pe baza probelor discutate de părți. Reclamantul a avut posibilitatea de a interoga martorii audiați și de a contracara depozițiile care îi erau defavorabile. De asemenea, în privința înregistrărilor convorbirilor telefonice, s-a constatat că instanțele naționale au confirmat legalitatea strângerii acestor probe, iar reclamantul ar fi putut face observații în fața judecătorului cu privire la aceste înregistrări, care nu au constituit, de altfel, singurul mijloc de probă invocat de acuzare. Totodată, și în Hotărârea din 16 noiembrie 2006, pronunțată în *Cauza Klimentyev împotriva Rusiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, pentru a asigura dreptul la un proces echitabil, este esențial ca toate probele să fie prezentate de față cu acuzatul, în cadrul unei audieri publice, pentru a se putea oferi contraargumente.

Acest lucru nu înseamnă totuși că declarațiile martorilor trebuie făcute în fața tribunalului pentru a fi admise ca mijloace de probă. Utilizarea declarațiilor din faza de instrucție penală a cazului nu încalcă, în principiu, prevederile art. 6 paragraful 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât timp cât se respectă dreptul la apărare. De regulă, acest drept impune ca acuzatul să aibă ocazia de a pune întrebări martorului care depune mărturie împotriva sa, fie atunci când face aceste declarații, fie într-un stadiu ulterior al procedurilor.

22. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, pronunțată prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

23. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, Curtea observă că s-a pronunțat asupra constituționalității acestor dispoziții, dintr-o perspectivă identică, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate prin Decizia nr. 153 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 25 iunie 2018.

24. Curtea a constatat că aceste dispoziții reprezintă o normă tranzitorie ce vizează procedura de rejudecare a cauzei, dând expresie principiului aplicării imediate a noii legi de procedură. Dispozițiile de lege criticate, adoptate de legiuitor în contextul situațiilor tranzitorii determinate de apariția noii legislații procesual penale, reprezintă o consacrare a principiului *tempus regit actum*, principiu cu aplicare generală în privința normelor de procedură penală, materie în care se are în vedere întotdeauna legea în vigoare în momentul efectuării actului. Principiul activității legii procesual penale este de strictă aplicare, el implicând atât efectuarea actelor procesuale/procedurale în conformitate cu legea în vigoare, cât și recunoașterea ca valabile a acelor acte efectuate anterior intrării în vigoare a noii legi (Decizia Curții Constituționale nr. 473 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 987 din 12 decembrie 2017, paragraful 28).

25. Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că normele procesual penale sunt guvernate de principiul aplicării imediate, acesta vizând atât cauzele în curs de urmărire penală, cât și pe cele aflate în etapa judecătii. Textul de lege criticat stabilește că, în situația în care rejudecarea cauzei a fost dispusă după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, aceasta se face de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată ori de către instanța competentă, potrivit regulilor prevăzute de legea nouă, fără a împiedica în niciun fel aplicarea prevederilor art. 342—348 din Codul de procedură penală cu privire la procedura camerei preliminare.

26. Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că procesul penal are o nouă structură, caracterizată prin introducerea de către legiuitor în cadrul acestuia, prin dispozițiile art. 342—348 din Codul de procedură penală, a camerei preliminare. Cu privire la competența realizării fazei procesuale a camerei preliminare, Curtea a statuat că aceasta este atribuită judecătorului de cameră preliminară, care este un organ judiciar de sine stătător, distinct de instanța de judecată, potrivit art. 30 lit. d) din Codul de procedură penală, a cărui competență constă atât într-o verificare-filtru a actelor procedurale efectuate până în această etapă a procesului penal, cât și în luarea unor măsuri

după finalizarea urmăririi penale, fie prin soluții de netrimitere în judecată, fie prin soluții de trimitere în judecată, dar fără începerea judecării. Conform art. 54 din Codul de procedură penală, competența judecătorului de cameră preliminară privește verificarea legalității trimiterii în judecată dispuse de procuror, verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală, soluționarea plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată și soluționarea altor situații expres prevăzute de lege. Astfel, camera preliminară are ca obiect, conform art. 342 din același cod, soluționarea problemelor ce vizează competența instanței, legalitatea sesizării, legalitatea administrării probelor și legalitatea actelor efectuate de către organele de urmărire penală. Așa fiind, legiuitorul a limitat la o fază distinctă, de parcurs, a procesului penal posibilitatea invocării excepțiilor referitoare la aspectele enumerate, fază în care nu se stabilește vinovăția sau nevinovăția inculpatului. Consecința acestei limitări temporale este faptul că, după începerea judecării, nu mai este posibilă restituirea cauzei la procuror, scopul reglementării fiind acela al asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor penale. Având în vedere cele arătate, Curtea a constatat ca fiind justificată limitarea momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative, conform art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, la cel al închiderii acestei proceduri (Decizia nr. 840 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 16 februarie 2016, paragrafele 22 și 23).

27. Curtea Constituțională a constatat că, în considerarea importanței camerei preliminare în cadrul procesului penal, cu ocazia reglementării situațiilor tranzitorii generate de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală cu privire la dispunerea rejudecării cauzelor, legiuitorul a prevăzut, în dispozițiile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, că în cauzele în care rejudecarea s-a dispus anterior intrării în vigoare a Codului de procedură penală se aplică, în mod corespunzător,

dispozițiile art. 5—10 din aceeași lege. Or, potrivit prevederilor art. 6 din legea de punere în aplicare a noului cod, cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță la data intrării în vigoare a legii noi în care nu s-a început cercetarea judecătorească se soluționează potrivit regulilor prevăzute de noul Cod de procedură penală (și de celelalte acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 255/2013), de către instanța competentă conform legii noi [art. 6 alin. (1) din Legea nr. 255/2013], motiv pentru care instanța pe rolul căreia se află cauza o trimite judecătorului de cameră preliminară, pentru a proceda potrivit art. 342—348 din Codul de procedură penală, ori, după caz, o declină în favoarea instanței competente. Așadar, în cauzele în care rejudecarea s-a dispus anterior intrării în vigoare a Codului de procedură penală și în care, cu ocazia reluării cursului procesului penal în cel de-al doilea ciclu procesual, nu s-a început cercetarea judecătorească până la data intrării în vigoare a legii noi este obligatorie aplicarea dispozițiilor art. 342—348 din Codul de procedură penală privind procedura camerei preliminare.

28. Curtea a apreciat că, din interpretarea coroborată a prevederilor celor două alineate ale art. 14 din Legea nr. 255/2013, reiese, cu atât mai mult, că dispozițiile referitoare la faza procesuală a camerei preliminare sunt incidente în ipoteza reglementată de dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, care prevede rejudecarea potrivit regulilor stabilite de noul Cod de procedură penală a acelor cauze în care cel de-al doilea ciclu procesual se declanșează după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală.

29. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, pronunțată prin decizia mai sus menționată, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ștefan Felician Volin, Botiș Alin Gabriel, Ciurte Darius Florin, Bartiș Dan Radu, Pop Cristian Ioan, Ciure Ioan, Moldova Dan și Ciobăncan Mircea Cristian în Dosarul nr. 126/84/2015 al Tribunalului Sălaj — Secția penală și constată că dispozițiile art. 91² alin.1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Sălaj — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 82**din 26 noiembrie 2018**

Dosar nr. 2.450/1/2018

Judecător Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Judecător Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Judecător Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Judecător Corina-Alina Corbu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Sorinela Alina Macavei	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizările ce formează obiectul Dosarului nr. 2.450/1/2018 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 7.568/99/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Cum se interpretează și se aplică dispozițiile Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, modificată și completată, care prevăd că: «Funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%», în corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, modificată și completată?».

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Prin Încheierea din 13 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.568/99/2017, Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Cum se interpretează și se aplică dispozițiile Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, modificată și completată, care prevăd că: «Funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%», în corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, modificată și completată?».

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, la 24 septembrie 2018, cu nr. 2.450/1/2018.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. Articolul 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului,

investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (în continuare, *Legea-cadru nr. 153/2017*)

Art. 38. — Aplicarea legii

(1) Prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017.

(2) Începând cu data de 1 iulie 2017:

a) se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții; [...]

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale:

a) cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumului brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții; [...]

(4) În perioada 2019—2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h). [...]

(6) În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari, ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022. [...]

Anexa VIII Familia ocupațională de funcții bugetare „Administrație”

Capitolul I — A. Salarizarea funcționarilor publici [...]

II. Salarii pentru personalul din unitățile teritoriale [...]

c) funcții publice de execuție [...]

Nota: 2. Funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%.

IV. Expunerea succintă a procesului

5. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantii au solicitat anularea deciziilor de salarizare emise de pârât cu stabilirea eronată a drepturilor salariale, obligarea pârâtului la emiterea unor noi decizii prin care să se dispună stabilirea cuantumului brut al salariului de bază care să conțină majorarea cu 15% prevăzută de Nota 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 iulie 2017, calcularea și plata drepturilor salariale cuvenite în integralitatea lor, reprezentând diferența dintre drepturile salariale cuvenite începând cu data de 1 iulie 2017 și drepturile salariale efectiv achitate, actualizate cu indicele de inflație până la data plății efective.

6. În motivare, reclamantii funcționari publici în cadrul A au arătat că au fost reîncadrați, începând cu data de 1 iulie 2017, pe funcțiile publice, cu menținerea drepturilor salariale la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, în temeiul prevederilor art. 36 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, or, în conformitate cu prevederile Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%, iar aceasta trebuia acordată începând cu data de 1 iulie 2017.

7. Totodată, s-a învederat că majorarea solicitată reprezintă o excepție de la regula stabilită de dispozițiile art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, astfel că prima majorare pentru categoria lor profesională trebuie acordată începând cu data de 1 iulie 2017, cu atât mai mult cu cât, în cuprinsul legii, nu se prevede nicio altă dată clară, concretă de la care se aplică majorarea respectivă.

8. Prin întâmpinare, pârâtul a arătat că reclamantii ar trebui să beneficieze de sporul de complexitate solicitat.

9. Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr. 2.210/2.017/CA din 13 decembrie 2017, a respins acțiunea, ca neîntemeiată, reținând că prevederile art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 au caracter general, vizând toate categoriile și toți ordonatorii de credite din sectorul bugetar, iar normele care reglementează majorarea de 15% nu au caracter special față de dispozițiile legale anterior menționate, întrucât nu poate fi aplicat principiul *specialia generalibus derogant* între o normă care prevede aplicarea legii în timp și o normă de drept substanțial care prevede acordarea unor drepturi salariale.

10. Împotriva acestei sentințe au declarat recurs reclamantii, invocând motivul de casare prevăzut de dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

11. În motivarea recursului lor, reclamantii au reluat argumentele prezentate în cererea de chemare în judecată, arătând că textele de lege trebuie interpretate în sensul că singura dată de la care se poate aplica majorarea salariilor cu 15% pentru complexitatea muncii este data de 1 iulie 2017, de la care a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 153/2017, acceptarea raționamentului instanței ducând la imposibilitatea acordării acestui drept salarial.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

12. Instanța de trimitere a constatat că sesizarea este admisibilă, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că:

a) De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, în corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din același act normativ, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

— prin cererea de chemare în judecată, reclamantii au solicitat să se dispună anularea deciziilor de salarizare emise de pârât și obligarea acestuia la emiterea unor noi decizii prin care să se dispună stabilirea cuantumului brut al salariului de

bază care să conțină majorarea cu 15% prevăzută de Nota 2 la lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 iulie 2017, așa cum prevăd dispozițiile art. 38 alin. (2) din actul normativ anterior menționat;

— dezlegarea aspectelor litigioase din prezenta cauză ține exclusiv de modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 în corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, în sensul stabilirii bazei de calcul prin luarea în calcul a majorării de 15% începând cu data de 1 iulie 2017 — în temeiul art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, data de 1 ianuarie 2018 — în temeiul art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, data de 1 ianuarie 2018 — în temeiul art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 sau începând cu data de 1 ianuarie 2019 — în temeiul art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

b) Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

Aspectele ce fac obiectul sesizării sunt noi, în sensul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, fiind susceptibile să genereze practică neunitară în aplicarea Legii-cadru nr. 153/2017, intrată în vigoare recent.

Instanța de recurs, considerând că problema de drept ce face obiectul sesizării prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a preîntâmpina apariția practicii judiciare neunitare determinate de modificarea frecvență a legislației în materia salarizării personalului plătit din fondurile publice, apreciază că, în speță, condiția noutății este suficient de bine caracterizată și permite declararea ca admisibilă a sesizării.

c) Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data de 13 iunie 2018.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată

13. Majorarea salariului de bază pentru complexitatea muncii prevăzută de Nota 2 lit. c) din pct. II lit. A cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 în perioada 2019—2022, sau, după caz, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (6) din același act normativ, începând cu 1 ianuarie 2018.

14. Legea-cadru nr. 153/2017 creează cadrul legislativ pentru stabilirea sistemului de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, în art. 12 alin. (1) fiind enunțat că salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare se stabilesc potrivit prevederilor acestei legi și anexelor nr. I—IX.

15. Pentru rezolvarea diferitelor probleme ce se pot ivi în activitatea de stabilire a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 153/2017, trebuie analizate prevederile art. 38 care conțin regulile avute în vedere de legiuitor pentru aplicarea etapizată a legii.

16. Astfel, conform prevederilor art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 iulie 2017, se mențin în plată salariile de bază și celelalte drepturi salariale acordate în luna iunie 2017, dacă personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții, excepție de la această regulă făcând personalul care a ocupat o funcție de demnitate publică și personalul din cadrul administrației publice locale.

17. Potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (3), în anul 2018, începând cu luna ianuarie, se acordă salariile de bază și celelalte drepturi salariale avute în luna decembrie 2017, majorate cu 25%, excepție făcând personalul care ocupă funcțiile de medic, asistent medical și ambulanțier/șofer de autosanitară; înalții funcționari publici din aparatul de lucru al Parlamentului; personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior; personalul încadrat pe funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar de specialitate și inspector școlar; personalul din cadrul administrației publice locale; personalul care a ocupat o funcție de demnitate publică.

18. În perioada 2019 — 2022 se va acorda anual, conform dispozițiilor art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, o creștere a salariilor, soldelor și indemnizațiilor egală cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda, indemnizația prevăzută de lege pentru anul 2022, care conține și majorarea acestora, și cele din luna decembrie 2018. Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, sporuri, indemnizații, majorări, creșteri etc., vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului, soldei, indemnizației, rezultând cuantumul acestora care va fi acordat anual.

19. Începând cu anul 2018, se acordă, potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariile, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare stabilite în lege pentru anul 2022 personalului ale cărui salarii de bază, solde de funcție/salarii de funcție, indemnizații de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

20. Prin urmare, majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, se calculează, ca element al venitului salarial al personalului din sectorul bugetar ce ocupă funcții publice în serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, fie în perioada 2019—2022 când, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4) din actul normativ anterior menționat, se va acorda, la o dată ce va fi stabilită prin legea anuală a bugetului de stat, o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, egală cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018, fie în baza dispozițiilor art. 38 alin. (6), începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari, ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

21. O aplicare a majorării de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, de la alte date, ar fi fost posibilă numai dacă s-ar fi prevăzut această soluție în mod expres în art. 38, ca în cazul altor categorii de personal ori în alt act normativ.

22. În concluzie, instanța de trimitere apreciază că majorarea de 15% a salariului de bază pentru complexitatea muncii prevăzută de Nota 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în perioada 2019 — 2022, în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile

de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

VII. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. Recurenții reclamanți au arătat că este oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție prin mecanismul întrebării prealabile și, reluând susținerile formulate prin acțiunea introductivă și cererea de recurs, au arătat că în condițiile în care în cuprinsul Legii-cadru nr. 153/2017, nu se prevede nicio dată clară, concretă de la care se acordă majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, singura dată de la care se poate acorda majorarea este data de 1 iulie 2017, când a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 153/2017.

24. Intimatul pârât nu a formulat un punct de vedere referitor la această chestiune.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

25. La nivelul Curții de Apel Alba Iulia, Constanța și Târgu Mureș nu a fost identificată practică judiciară și nu a fost formulat niciun punct de vedere cu privire la problemele de drept ce fac obiectul prezentei sesizări.

26. Practica judiciară a Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 este unitară, completurile care au soluționat astfel de cauze reținând că este exclusă aplicarea dispozițiilor de majorare a salariului de bază de 15% pentru complexitatea muncii începând cu data de 1 iulie 2017.

Argumentele expuse au vizat, în esență, faptul că, pentru perioadele 1 iulie 2017—31 decembrie 2017, 1 ianuarie 2018—31 decembrie 2018 și 2019—2022, un nivel al cuantumului drepturilor salariale diferit de cel prevăzut la art. 38 alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a) și alin. (4) nu poate fi stabilit decât pentru situațiile de excepție prevăzute la art. 38 alin. (2) lit. b) — d), art. 38 alin. (3) lit. b)—j) și, eventual, prin dispoziții de excepție care ar putea fi prevăzute prin legile anuale ale bugetului de stat.

Pentru aceste perioade orice altă majorare, în afara situațiilor de excepție menționate, nu este permisă până la sfârșitul anului 2022, cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare fiind cel prevăzut în art. 38 alin. (2) — (4), iar nu cel prevăzut în anexele nr. I — IX la Legea-cadru nr. 153/2017.

Opinia judecătorilor ce activează în cadrul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Neamț, înaintând hotărâri judecătorești, este în sensul că, „potrivit art. 38 alin. (1) din Legea nr. 153/2007, prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017”, iar conform alin. (4), „în perioada 2019—2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h)”.

Din modul de redactare al art. 38 rezultă că este exclusă aplicarea dispozițiilor de majorare a salariului de bază de 15%, pentru complexitatea muncii, începând cu data de 1 iulie 2017.

La nivelul Tribunalului Bacău — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal s-a înregistrat o singură cauză în care s-a pus în discuție problematica cu privire la care s-a solicitat dezlegarea în drept, respectiv în Dosarul nr. 3.757/110/2017 în care s-a pronunțat Sentința civilă nr. 150/2018 din 12 februarie 2018.

În motivarea hotărârii anterior menționate s-a reținut că „începând cu data de 1 iulie 2017 se menține în plată, la nivelul acordat pentru luna iunie 2017 până la 31 decembrie 2017, cuantumului brut al salariilor de bază potrivit art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, majorarea salariale de 15% pentru complexitatea muncii acordându-se funcționarilor publici treptat conform prevederilor art. 38 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

Astfel, majorarea salariilor de bază de 15% pentru complexitatea muncii reprezintă un drept salarial nou, de care reclamanții nu au beneficiat în luna iunie 2017 și, ca atare, nu poate fi acordat începând cu luna iulie 2017. Majorarea salariale de 15% pentru complexitatea muncii va deveni aplicabilă în anul 2019, etapă în care salariul va fi determinat în raport cu salariul de bază prevăzut în anexele la lege.

27. La nivelul Curții de Apel Brașov, în urma consultării judecătorilor Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Brașov, s-a apreciat că funcționarii publici din serviciile deconcentrate ale instituțiilor din subordinea ministerelor sunt îndreptățiți, începând cu 1 ianuarie 2018, la o majorare a salariului de bază cu 25%, pentru complexitatea muncii, față de salariul din data de 31 decembrie 2017, însă nu la un spor de complexitate de 15%, care să se adauge la salariul deja majorat.

Potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, „începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale:

a) cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumului brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

De asemenea, s-au avut în vedere dispozițiile art. 4 din același articol care prevede că „în perioada 2019—2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h)”.

După cum rezultă din pct. 2 al Notei din cadrul anexei VIII a Legii-cadru nr. 153/2017, procentul de 15% nu reprezintă un spor, ci, așa cum prevede textul legal, o majorare a salariului de bază cu acest procent.

La nivelul Tribunalului Covasna a fost identificată o hotărâre judecătorească, în cadrul căreia s-a reținut că, raportat la art. 38 din capitolul IV — Dispoziții generale — secțiunea I din Legea-cadru nr. 153/2017, prevederile legii se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017, iar majorarea de 15% nu operează de la data de 1 iulie 2017, astfel cum s-a solicitat prin cererea de chemare în judecată, dat fiind faptul că legiuitorul a prevăzut expres că, de la data de 1 iulie 2017, cuantumului salariului se menține în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017.

28. La nivelul Curții de Apel București, anexându-se jurisprudență relevantă, magistrații din cadrul Tribunalului București au apreciat că majorarea salariului de bază pentru complexitatea muncii, prevăzută de Nota a 2-a din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4) din același act

normativ în perioada 2019—2022, sau, după caz, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (6) din lege, începând cu 1 ianuarie 2018.

Conform dispozițiilor art. 38 alin. (2) lit. a), începând cu data de 1 iulie 2017, se mențin în plată salariile de bază și celelalte drepturi salariale acordate în luna iunie 2017, dacă personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții, excepție de la această regulă făcând personalul care a ocupat o funcție de demnitate publică și personalul din cadrul administrației publice locale.

Potrivit art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, în anul 2018, începând cu luna ianuarie, se acordă salariile de bază și celelalte drepturi salariale avute în luna decembrie 2017, majorate cu 25%, excepție făcând personalul care ocupă funcțiile de medic, asistent medical și ambulanțier/șofer de autosanitară; înalții funcționari publici din aparatul de lucru al Parlamentului; personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior; personalul încadrat pe funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar de specialitate și inspector școlar; personalul din cadrul administrației publice locale; personalul care a ocupat o funcție de demnitate publică.

În perioada 2019—2022 se va acorda anual, conform dispozițiilor art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, o creștere a salariilor, soldelor și indemnizațiilor, egală cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda, indemnizația prevăzute de lege pentru anul 2022, care conține și majorarea acestora și cele din luna decembrie 2018. Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, sporuri, indemnizații, majorări, creșteri etc. vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului, soldei, indemnizației, rezultând cuantumul acestora care va fi acordat anual.

Începând cu anul 2018, se acordă, potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariile, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare stabilite în lege pentru anul 2022 personalului ale cărui salarii de bază, solde de funcție/salarii de funcție, indemnizații de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

Prin urmare, s-a reținut că majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota a 2-a la lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se calculează, ca element al venitului salarial al personalului din sectorul bugetar ce ocupă funcții publice în serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordine, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, fie în perioada 2019—2022 când, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4), se va acorda, la o dată ce va fi stabilită prin legea anuală a bugetului de stat, o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, egală cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018, fie, în baza dispozițiilor art. 38 alin. (6), începând cu luna ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

În opinia acestei instanțe, o aplicare a majorării de 15% pentru complexitatea muncii prevăzută la Nota a 2-a la lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 de la alte date ar fi fost posibilă numai dacă s-ar fi prevăzut

această soluție în mod expres în art. 38, ca în cazul altor categorii de personal ori în alt act normativ.

În concluzie, s-a apreciat că majorarea de 15% a salariului de bază pentru complexitatea muncii, prevăzută de Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în perioada 2019—2022, în condițiile stabilite de art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

La nivelul Tribunalului Giurgiu — Secția civilă, s-a apreciat că majorarea salariilor de bază cu 15% pentru complexitatea muncii reprezintă un drept salarial nou, de care funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordine, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale nu au beneficiat în luna iunie 2017, și, ca atare, nu poate fi acordat începând cu luna iulie 2017. Rezultă că majorarea salarială de 15% pentru complexitatea muncii va deveni aplicabilă în anul 2019, etapă în care salariul va fi determinat în raport cu salariul de bază prevăzut în anexele la lege.

Magistrații din cadrul Tribunalului Ialomița au apreciat că dispozițiile Notei 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 au caracter special față de dispozițiile tranzitorii din aceeași lege, astfel încât funcționarii publici din cadrul serviciilor publice deconcentrate ale instituțiilor din subordine, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază cu 15% de la data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, în timp ce aceeași funcționari din cadrul Ministerului Sănătății și Ministerul Educației Naționale beneficiază de această majorare de la data de 31 martie 2018, când a intrat în vigoare Legea nr. 79/2018 de modificare și completare a Legii-cadru nr. 153/2017.

În cadrul Tribunalului Ilfov, s-a reținut că majorarea de 15% se acordă în perioada 2019—2022, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4) și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

În ceea ce privește opinia exprimată de magistrații din cadrul Tribunalului Teleorman, aceasta a fost în sensul că majorarea salariilor de bază de 15% pentru complexitatea muncii reprezintă un drept salarial nou, de care personalul nu a beneficiat în luna iunie 2017 și, ca atare, în raport cu prevederile art. 38 alin. (2) lit. a) mai sus citate, nu poate fi acordat începând cu luna iulie 2017.

Se reține, totodată, că prevederile legii se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017, potrivit art. 38 alin. (1) și, abia începând cu anul 2019, salariile vor fi stabilite în funcție de prevederile noii legi.

29. Curtea de Apel Cluj a învederat că, la nivelul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Bistrița-Năsăud, practica judiciară a completurilor care judecă în materie de contencios administrativ și fiscal este în sensul că, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017 și, abia începând cu anul 2019, salariile de bază ale personalului plătit din fondurile publice vor fi stabilite în funcție de salariile prevăzute în anexele la lege, între care se regăsește și anexa nr. VIII unde se prevede majorarea salarială

de 15% pentru complexitatea muncii de care beneficiază funcționarii publici din unele instituții și autorități publice.

30. Curtea de Apel Craiova a arătat că, în cuprinsul anexei VIII, Nota 2 a lit. c) pct. II lit. A cap. I din Legea-cadru nr. 153/2017, este constituit un beneficiu în sensul majorării salariului de bază cu un procent de 15% pentru complexitatea muncii, pentru anumite categorii de funcționari publici (funcții publice teritoriale); este menționat că în cuprinsul anexei se stabilesc salariile de bază pentru anul 2022. Ca atare și majorarea reglementată la pct. 2 lit. c) intervine începând cu anul 2022.

La nivelul tribunalelor Gorj și Dolj au fost exprimate două opinii:

Într-o primă opinie, s-a apreciat că sunt întemeiate aceste cereri, pentru următoarele considerente:

Salarizarea personalului plătit din fonduri publice se face etapizat, potrivit Legii-cadru nr. 153/2017, iar, potrivit art. 38 alin. (3) lit. a) și alin. (6), „începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale: a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții [...] 6) În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022”.

În ceea ce privește majorarea salariului de bază de 15% pentru complexitatea muncii, s-a constatat că, potrivit Notei a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, „Funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%”.

În realitate, salariile de bază ale tuturor funcționarilor publici sunt cele prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, care stabilește modalitatea de calcul începând cu data de 1 iulie 2017, la care se aplică majorările salariale ulterioare.

Începând cu data de 1 ianuarie 2018, creșterile salariale sunt cele stabilite de art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 și cu respectarea dispozițiilor alin. (6) al aceluiași articol.

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că sunt neîntemeiate aceste cereri, prin dispozițiile art. 38 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, instituindu-se prevederi derogatorii privind salarizarea, de majorarea salariului de bază de 15% pentru complexitatea muncii, neputându-se beneficia în perioada 1 iulie 2017—31 decembrie 2018.

Totodată, la alin. (4) al art. 38 se prevede că, începând cu anul 2019, salariile de bază ale personalului bugetar vor fi stabilite în funcție de salariile prevăzute în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017. În contextul celor menționate, funcționarii publici din cadrul aparatului Ministerului Muncii și Justiției Sociale și din instituțiile aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestuia vor beneficia de o majorare a salariului de bază de 15%, pentru complexitatea muncii.

În consecință, majorarea salarială de 15% pentru complexitatea muncii va deveni aplicabilă în etapa în care

salariul va fi determinat în raport cu salariul de bază prevăzut în anexe, respectiv începând cu anul 2019, întrucât această majorare reprezintă un drept salarial nou.

31. Punctul de vedere majoritar al judecătorilor din cadrul Secției contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Galați este în sensul că majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se calculează, ca element al venitului salarial al personalului din sectorul bugetar ce ocupă funcții publice în serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, fie în perioada 2019—2022, când, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (4), se va acorda, la o dată ce va fi stabilită prin legea anuală a bugetului de stat, o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, egală cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018, fie, în baza dispozițiilor art. 38 alin. (6), începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

O aplicare a majorării de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, de la alte date, ar fi fost posibilă numai dacă s-ar fi prevăzut această soluție în mod expres în art. 38, ca în cazul altor categorii de personal, ori în alt act normativ.

În concluzie, majorarea de 15% a salariului de bază pentru complexitatea muncii, prevăzută de Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în perioada 2019—2022, în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

În opinia judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Galați, ilustrată prin hotărâri judecătorești, majorarea de 15% a salariului de bază pentru complexitatea muncii, prevăzută de Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în perioada 2019—2022, în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

32. Curtea de Apel Iași a arătat că este autoarea sesizării pentru pronunțarea hotărârii prealabile, punctul de vedere fiind exprimat cu acest prilej, Tribunalul Iași a comunicat că, în urma consultării judecătorilor din cadrul acestei instanțe, s-a conturat opinia majoritară a magistraților, în sensul că majorarea de 15% a salariului de bază pentru complexitatea muncii prevăzută de Nota a 2-a a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 se acordă în perioada 2019—2022 în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, atașându-se o sentință nedefinitivă cu privire la problema de drept solicitată.

Tribunalul Vaslui a comunicat jurisprudență în sensul materiei sus-citate, din analiza căreia rezultă că majorarea salarială de 15% pentru complexitatea muncii va deveni aplicabilă în anul 2019, etapă în care salariul va fi determinat în raport cu salariul de bază prevăzut în anexele la lege.

33. La nivelul Tribunalului Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, instanță arondată Curții de Apel Oradea, înaintându-se o hotărâre judecătorească, s-a conturat punctul de vedere potrivit căruia din actul normativ care reglementează salarizarea funcționarului public, respectiv din dispozițiile art. 38, rezultă fără putință de tăgadă faptul că prevederile Legii-cadru nr. 153/2017 se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017, regula generală fiind parcurgerea următoarelor etape:

— 1 iulie 2017—31 decembrie 2017, perioadă în care funcționarii publici care nu se află în situațiile de excepție prevăzute de art. 38 alin. (2) lit. b) și următoarele vor fi plătiți la nivelul salariului în plată avut în luna iunie 2017;

— 1 ianuarie 2018—31 decembrie 2018, perioadă în care se aplică o creștere de 25% la salariul avut în decembrie 2017;

— 2019—2022, perioadă în care funcționarilor publici urmează să li se acorde anual o creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, prevăzut de noua lege de salarizare, și cel din luna decembrie 2018, noua lege de salarizare urmând a fi aplicată în plenitudinea sa abia în anul 2022.

S-a apreciat că, asemenea tuturor funcționarilor publici cărora Legea-cadru nr. 153/2017 le-a stabilit drepturi salariale speciale și care nu se află în situația de excepție prevăzută de art. 38 alin. (2) lit. b)—d), respectiv alin. (3) lit. b)—g) al aceluiași text de lege, persoana îndreptățită nu este privată de beneficiul majorării salariale, ci urmează să beneficieze de majorarea de 15% la salariul de bază prevăzut de noua lege de salarizare începând cu anul 2019, când urmează să se emită noi dispoziții de salarizare pentru toți funcționarii publici, în mod etapizat, în conformitate cu art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

34. Curtea de Apel Pitești a învederat că au fost identificate o serie de hotărâri pronunțate în primă instanță de Tribunalul Argeș în cauze având obiectul juridic indicat, cu mențiunea că practica identificată la nivelul acestei instanțe a fost în sensul că majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută la Nota 2 a lit. c) din pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, nu se aplică până la data de 1 ianuarie 2018, iar după această dată se aplică astfel:

— în perioada 1 ianuarie 2018—31 decembrie 2018 se aplică dispozițiile art. 38 alin. (1) lit. a) și alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017;

— în perioada 2019—2022 se aplică prevederile art. 38 alin. (4) din aceeași lege.

35. Curtea de Apel Ploiești a înaintat două hotărâri judecătorești, a căror analiză relevă existența a două orientări jurisprudențiale:

— Tribunalul Buzău a apreciat că funcționarii publici din cadrul aparatului Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Muncii și Justiției Sociale, Ministerului Mediului, Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, Ministerului Sănătății, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și din instituțiile aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestora beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%; întrucât legea nu instituie un anumit termen de la care urmează a se acorda această majorare de 15%, rezultă că legiuitorul a dorit ca majorarea să opereze începând cu data intrării în vigoare a legii, 1 iulie 2017;

— Tribunalul Dâmbovița a considerat neîntemeiată o astfel de acțiune, reținând că majorarea salarială de 15% pentru complexitatea muncii se va aplica etapizat.

36. Opinia majoritară a judecătorilor din cadrul Tribunalului Suceava — Secția contencios administrativ și fiscal, instanța arondată Curții de Apel Suceava este în sensul că, potrivit art. 38 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, prevederile acestei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017.

Se reține că dispozițiile art. 38 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 prevăd expres că, pentru perioada iulie 2017—31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, nefiind acordată astfel nicio creștere salarială în această perioadă de timp.

În cuprinsul anexei nr. VII — Familia ocupațională de funcții bugetare Administrație, cap. I se reține că, la lit. A pct. 2 din Notă, unde este prevăzută salarizarea funcționarilor publici, se menționează expres următoarele: „Funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului și Ministerului Muncii și Justiției Sociale beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%”.

Prevederile din această Notă trebuie aplicate coroborat cu art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 care stabilesc că se mențin la nivelul lunii iunie 2017 cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții în perioada 1 iulie 2017—decembrie 2017.

În această perioadă nu are loc nicio majorare a salariului de bază de 15%, această majorare a salariului de bază urmând a fi avută în vedere conform art. 38 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

37. Curtea de Apel Timișoara, înaintând o hotărâre judecătorească, a arătat că, în urma consultării judecătorilor din cadrul Secției contencios administrativ și fiscal în ședința din 26 septembrie 2018, s-a concluzionat, în unanimitate, în sensul că, în privința dispozițiilor privind majorarea cu 15%, a salariului de bază pentru complexitatea muncii, prevăzută în anexa nr. VIII cap. I lit. A pct. II lit. b) din Legea-cadru nr. 153/2017, există posibilitatea aplicării acestora începând cu data de 1 ianuarie 2018, și nicidecum de la data de 1 iulie 2017. De altfel, această concluzie este întărită și de expunerea de motive a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2017 privind modificarea Legii-cadru nr. 153/2017.

38. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 2.325/C/3.099/III-5/2018 din 3 octombrie 2018, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

39. Prin raportul întocmit în conformitate cu prevederile art. 520 din Codul de procedură civilă, s-a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 în corelare cu prevederile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din actul normativ anterior menționat, majorarea salariului de bază de 15% pentru complexitatea muncii nu se acordă pentru perioada 1 iulie 2017—31 decembrie 2017 și pentru anul 2018; pentru perioada 2019—2022 această majorare se acordă în condițiile

stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022, ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.I. Asupra admisibilității sesizării

40. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are a analiza dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă.

41. Potrivit dispozițiilor precizate, *„Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ. În doctrină, ele au fost identificate după cum urmează:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- c) cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- e) chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- f) chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

42. Procedând la analiza admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet al Curții de Apel Iași, investit cu soluționarea unui recurs declarat împotriva unei hotărâri pronunțate de tribunal, în primă instanță, într-un litigiu în materia contenciosului administrativ. Mai exact, tribunalul a fost investit cu soluționarea unui litigiu în legătură cu stabilirea venitului salarial al unor funcționari publici din cadrul Inspectoratului Teritorial de Muncă Iași, în sensul de a se acorda majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută în dispozițiile Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 iulie 2017. Hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse numai recursului, conform art. 20 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

43. Titulara sesizării, Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal, investită cu judecata recursului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești, care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă, este definitivă; cauza care face obiectul judecării se află în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel investit să o soluționeze.

44. Asupra condiției referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a

cauzei, se constată că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”. În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

45. În același sens, întrebarea formulată în cadrul procedurii prealabile trebuie să vizeze o chestiune de drept punctuală, astfel încât soluția dată în această procedură să aibă în vedere numai chestiunea respectivă, iar nu întreaga problematică a unui text de lege.

46. Chestiunea de drept respectivă trebuie să fie una importantă și determinantă pentru soluționarea fondului cauzei deduse judecării. Sub acest aspect, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat deja că admisibilitatea procedurii hotărârii prealabile este condiționată de împrejurarea că interpretarea pe care o va da instanța supremă să producă consecințe juridice de natură să determine soluționarea pe fond a cauzei, iar chestiunea de drept să conducă la dezlegarea în fond a cauzei, sub aspectul statuării în privința raportului juridic dedus judecării.

47. Din această perspectivă, se poate observa că prin sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, se solicită să se stabilească modul de interpretare a dispozițiilor Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 în corelare cu dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din aceeași lege, sub aspectul determinării momentului de la care se acordă majorarea de 15% pentru complexitatea muncii prestate de funcționari din unele ministere și instituții subordonate acestora. De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de trimitere.

48. De asemenea, este îndeplinită și cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării care reprezintă o condiție distinctă de admisibilitate.

49. În ceea ce privește îndeplinirea elementului de noutate, instanța supremă a reținut, în mod constant, că este necesar ca problema de drept să nu fi făcut obiectul analizei, în interpretarea unui act normativ mai vechi, sau că această problemă să decurgă dintr-un act normativ recent sau relativ recent prin raportare la data sesizării. Totodată, problema de drept poate fi considerată nouă atunci când nu a mai fost dedusă judecării anterior.

50. În cauza supusă analizei, examenul jurisprudențial efectuat a evidențiat că nu s-a cristalizat o jurisprudență unitară și constantă în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare.

51. Ansamblul hotărârilor examinate relevă conturarea a două opinii jurisprudențiale sub aspectul problemei referitoare la determinarea momentului de la care se acordă majorarea de 15% pentru complexitatea muncii, prevăzută în Nota 2 lit. c) pct. II lit. A cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017.

52. Orientarea jurisprudențială majoritară reține, în esență, că majorarea salariului de bază pentru complexitatea muncii cu 15%, stabilită prin Nota 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, se acordă pentru perioada 2019—2022, în condițiile prevăzute la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și, prin excepție, începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022 ori devin

ulterior mai mari, ca urmare a majorărilor salariale reglementate. În considerarea acestor argumente, prin hotărâri definitive, s-au respins cererile de acordare a majorării salariului de bază cu 15% pentru complexitatea muncii, începând cu 1 iulie 2017.

53. A doua orientare jurisprudențială minoritară, conturată prin două decizii identificate cu ocazia verificării practicii judiciare în legătură cu chestiunea de drept analizată (Decizia civilă nr. 2.412 din 12 aprilie 2018 și Decizia civilă nr. 690 din 15 februarie 2018, pronunțate de două completuri diferite din cadrul Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și, respectiv, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale), reține că dispoziția legală din cuprinsul Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017 reprezintă o excepție de la aplicarea prevederilor art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu atât mai mult cu cât, în cuprinsul legii, nu se instituie nicio altă dată certă de la care se va aplica majorarea de 15% pentru complexitatea muncii. S-a mai argumentat că „termenul «beneficiază» din formularea textului de lege este la timpul prezent, și nu la timpul viitor, ceea ce denotă voința clară a legiuitorului de a acorda această majorare a salariilor de la momentul intrării în vigoare a legii, data de 01.07.2017”. Pe cale de consecință, prin hotărârile adoptate a fost acordată majorarea salariului de bază pentru complexitatea muncii, începând cu data de 1 iulie 2017.

54. Analiza practicii judiciare pune în evidență faptul că problema de drept a cărei lămurire se solicită poate genera în viitor apariția unei practici neunitare, întrucât dispozițiile legale ce fac obiectul întrebării sunt susceptibile de interpretări diferite.

55. Funcția mecanismului hotărârii prealabile de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (*control a priori*) se poate realiza în acest stadiu, dat fiind faptul că nu există jurisprudență neunitară profundă și persistentă în legătură cu problema de drept analizată, ceea ce conduce la concluzia că problema de drept își păstrează caracterul de nouitate.

56. Totodată, se constată că asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei alte hotărâri prealabile.

57. Prin urmare, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât se impune a se da eficiență mecanismului de unificare reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prealabile.

X.2. Asupra fondului sesizării

58. Cu titlu prealabil analizei chestiunii de drept supuse interpretării pe calea mecanismului hotărârii prealabile se remarcă faptul că întrebarea adresată de instanța de trimitere are un grad de generalitate ce nu permite formularea unui răspuns util decât prin raportare la problema de drept punctuală din litigiul pendinte, anume aceea de a se determina momentul de la care funcționarii publici din cadrul inspectoratului teritorial de muncă beneficiază de majorarea salariului de bază cu 15% pentru complexitatea muncii, majorare prevăzută în Nota 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, ținând seama de ansamblul reglementării și, în mod special, de dispozițiile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6), referitoare la aplicarea etapizată a prevederilor legii.

59. Contextul legislativ este reprezentat de Legea-cadru nr. 153/2017. Această lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, începând cu data de 1 iulie 2017, data intrării în vigoare a legii. De la această dată drepturile salariale ale personalului plătit din bugetul general consolidat al statului sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în lege, așa cum rezultă din conținutul normativ al art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017.

60. În privința domeniului de aplicare a legii, trebuie precizat că acesta cuprinde, potrivit art. 2 alin. (1) lit. a), personalul din autorități și instituții publice, respectiv Parlamentul, Administrația Prezidențială, autoritatea judecătorească, Guvernul, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, unitățile teritoriale, autorități ale administrației publice locale, alte autorități publice, autorități administrative autonome, precum și instituțiile din subordinea acestora, finanțate integral din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale.

61. Art. 2 alin. (3) prevede că intră în categoria personalului din sectorul bugetar personalul încadrat pe baza contractului individual de muncă și personalul care beneficiază de statute speciale, inclusiv funcționarii publici și funcționarii publici cu statut special.

62. Salarizarea funcționarilor publici din cadrul inspectoratului teritorial de muncă (reclamanții din litigiul pendinte) se circumscrie domeniului de aplicare a Legii-cadru nr. 153/2017, deoarece inspectoratul teritorial de muncă este instituție publică cu personalitate juridică aflată în subordinea Inspecției Muncii, aceasta fiind organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat, la rândul său, în subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, așa cum rezultă din art. 2 alin. (1) lit. a) coroborat cu art. 1 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 488/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 594 din 25 iulie 2017, cu modificările ulterioare. Activitatea Inspecției Muncii și a inspectoratelor teritoriale de muncă este finanțată integral de la bugetul de stat, așa cum rezultă din art. 1 alin. (3) din același regulament.

63. În contextul legislativ și factual dat, se constată că reclamanții fac parte din categoria personalului din sectorul bugetar căreia i se aplică dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017.

64. Prin acest act normativ s-au aprobat grilele de salarizare și coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază ale angajaților din sectorul bugetar pentru anul 2022, precum și măsurile tranzitorii aferente perioadei 2018—2022.

65. În privința modului de stabilire a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, prin art. 12 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, este de precizat că salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare se stabilesc potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 și anexelor nr. I—IX, astfel încât, împreună cu celelalte elemente ale sistemului de salarizare, să se încadreze în fondurile aprobate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale pentru cheltuielile de personal, în vederea realizării obiectivelor, programelor și proiectelor stabilite.

66. Începând cu anul 2023, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) din lege, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare se vor stabili pentru toate funcțiile cuprinse în anexele nr. I—VIII la lege, prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I—VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

67. Prin art. 24 din Legea-cadru nr. 153/2017 este precizat faptul că limita maximă a sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor, adaosurilor, majorărilor, primelor, premiilor și altor elemente ale venitului salarial specific fiecărui domeniu de activitate este prevăzută în legea și în anexele nr. I—VIII.

68. În coerența reglementării mai sus indicate, prin art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 se specifică faptul că limitarea sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor și a altor drepturi nu poate depăși 30% din suma

salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.

69. În anexa nr. VIII, parte integrantă din Legea-cadru nr. 153/2017, sunt prevăzute salariile de bază, sporurile și alte drepturi salariale specifice domeniului de activitate corespunzător familiei ocupaționale de funcții bugetare „Administrație”, pentru anul 2022.

70. Prin dispozițiile Notei 2 lit. c) pct. II, lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, se conferă beneficiul unei majorări a salariului de bază cu 15% pentru complexitatea muncii funcționarilor publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

71. Majorarea salariului de bază cu 15% pentru complexitatea muncii reprezintă un drept salarial nou, constituit prin dispozițiile legale mai sus menționate.

72. În sensul art. 7 lit. a), salariul de bază reprezintă suma de bani la care are dreptul lunar personalul plătit din fonduri publice, corespunzător funcției, gradului/treptei profesionale, gradației, vechimii în specialitate, astfel cum este stabilită în anexele nr. I—IX.

73. În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017, prin art. 36 din acest act normativ s-a stabilit că, la data intrării în vigoare, 1 iulie 2017, trebuie să se procedeze la reîncadrarea personalului salarizat „pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38”.

74. Prin raportare la dispozițiile legale mai sus enunțate rezultă că stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare se efectuează în condițiile art. 38 din Legea nr. 153/2017.

75. Art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde dispoziții prin care se determină în mod specific condițiile de aplicare în timp a legii.

76. Prin alin. (1) al acestui articol este instituită regula aplicării etapizate a legii, începând cu data de 1 iulie 2017, iar etapele temporare apar descrise în alin. (2)—(6).

77. Prima etapă, reglementată prin art. 38 alin. (2) lit. a), privește perioada 1 iulie 2017—31 decembrie 2017. Pentru această perioadă s-a adoptat măsura menținerii în plată, la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, a cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

78. Excepțiile de la această regulă sunt expres prevăzute la art. 38 alin. (2) lit. b) și c) și se referă la personalul din cadrul administrației publice locale, salarizat potrivit art. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017, prin hotărâre a consiliului local/județean, după caz, și la indemnizațiile lunare ale personalului care ocupă funcții de demnitate publică, stabilite prin înmulțirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată cu coeficienții de ierarhizare prevăzuți în anexa nr. IX la Legea-cadru nr. 153/2017.

79. A doua etapă, reglementată potrivit art. 38 alin. (3) lit. a), privește anul 2018, începând cu luna ianuarie 2018. Pentru acest an se prevede acordarea cuantumului brut al salariilor de bază și al celorlalte drepturi salariale avute în luna decembrie 2017, majorate cu 25%, fără a se depăși limita prevăzută de art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

80. Fac excepție de la această regulă, potrivit art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, următoarele categorii de personal:

— personalul care ocupă funcțiile de medic, asistent medical și ambulanțier/șofer de autosanitară (pentru aceste categorii de personal, salariile de bază se majorează la nivelul salariului de bază stabilit potrivit legii pentru anul 2022)—lit. b);

— personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, care beneficiază, de la 1 martie 2018, de majorarea suplimentară de 20% față de nivelul pentru luna februarie 2018, cu respectarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017 — lit. d); de aceeași majorare beneficiază începând cu luna mai 2018 și personalul încadrat pe funcțiile de inspector școlar — lit. d²);

— personalul care ocupă funcțiile prevăzute la anexa nr. VIII cap. I lit. A pct. I lit. b), începând cu 1 aprilie 2018, beneficiază de salarii ce se stabilesc la nivelul salariilor de bază prevăzute de Lege pentru anul 2022 — lit. d¹);

— personalul din cadrul administrației publice locale — lit. e);

— personalul care a ocupat o funcție de demnitate publică, a cărei indemnizație a fost stabilită prin înmulțirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare cu coeficienții de ierarhizare prevăzuți în anexa IX la Legea-cadru nr. 153/2017 — lit. f).

Se remarcă faptul că, în categoria personalului care este exceptat de la regula aplicării etapizate a Legii-cadru instituite prin art. 38 alin. (2) și (3), nu se regăsesc funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

81. A treia etapă privește perioada anilor 2019—2022, reglementată prin art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017. Pentru această perioadă salariile de bază vor fi determinate utilizând salariile de bază și majorările salariului de bază stabilite prin lege, inclusiv în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017, și salariile de bază avute în luna decembrie 2018. Astfel, în perioada 2019—2022, se preconizează acordarea unei creșteri anuale a salariilor de bază, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018. Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.) vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului de bază, rezultând cuantumul acestora care va fi acordat anual. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017.

82. Potrivit art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari, ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

83. Interpretarea sistematică, logică și gramaticală a dispozițiilor art. 38 alin. (2), (3), (4) și (6) privind aplicarea etapizată a legii, mai sus prezentate, impun concluzia că majorarea salariului de bază cu 15% pentru complexitatea

muncii, prevăzută de dispozițiile Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, pentru funcționarii publici din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, nu poate fi acordată de la momentul intrării în vigoare a legii, 1 iulie 2017 până la sfârșitul anului 2017 sau pentru anul 2018, pentru că s-ar încălca prevederile art. 38 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind menținerea în plată a drepturilor salariale în anul 2017, la nivelul celor din luna iunie 2017, precum și prevederile art. 38 alin. (3) din același act normativ, care determină majorarea în anul 2018 a drepturilor salariale avute în luna decembrie 2017 cu un procent de 25%. Această

majorare va deveni aplicabilă și va fi acordată în momentul în care salariile de bază vor fi determinate utilizând salariile de bază prevăzute în anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, anexă prin care se instituie majorarea de 15%, începând cu anul 2019, în condițiile detaliate prin art. 38 alin. (4) din actul normativ menționat.

84. În mod excepțional, în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit prezentei legi, pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari, ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 7.568/99/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor Notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII a Legii-cadru nr. 153/2017 în corelare cu prevederile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din actul normativ anterior menționat, stabilește că:

— majorarea salariului de bază, de 15% pentru complexitatea muncii, nu se acordă pentru perioada 1 iulie 2017—31 decembrie 2017 și pentru anul 2018;

— pentru perioada 2019—2022, această majorare se acordă în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017;

— prin excepție, această majorare se acordă începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022, ca urmare a majorărilor salariale reglementate.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 noiembrie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

